OTEVŘENÝ
ZPRAVODAJ
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
29/9/2008

Tisková konference 28. srpna 2008

TISKOVÁ KONFERENCE K ZAHÁJENÍ NOVÉHO ŠKOLNÍHO ROKU

Co nás čeká ve školním roce 2008/2009? Jaké jsou priority ministra školství, mládeže a tělovýchovy pro nový školní rok?

Školní rok 2008/2009 přinese podle ministra školství, mládeže a tělovýchovy Ondřeje Lišky nejednu změnu. Ty nejdůležitější novinky vyplývají ze zavedení tří přihlášek na střední školu, pokračování školské reformy, přípravy státní maturity a také z možnosti čerpat prostředky z evropských fondů. „Je to moje první zahájení školního roku v čele resortu a doufám, že za rok v červnu budu mít se svými kolegy důvod k pozitivní bilanci," řekl Liška na tiskové konferenci k začátku školního roku, která se konala 28. srpna.

1. systematická podpora kurikulární reformy
„Je třeba soustředit se přímo na kraje a poskytovat metodickou pomoc šitou na míru konkrétním školám a projektům. Jedině tak lze zajistit, aby se i v těch školách, kde ještě pořád zůstává na papíře, stala kurikulární reforma živým nástrojem změny našeho vzdělávacího systému. Významným krokem je také sloučení dvou organizací přímo řízených ministerstvem, Výzkumného ústavu pedagogického a Národního institutu pro další vzdělávání. Nový subjekt bude mít na starosti nejen vytváření kurikula a metodiky, ale také nástroje pro vzdělávání učitelů."

2. legislativní změny
„Do Poslanecké sněmovny jde rozsáhlý návrh novely školského zákona obsahující na pět desítek změn, které do značné míry vycházejí vstříc stížnostem z terénu. Další novela se bude týkat financování, odstranění byrokratické zátěže škol, odvolávání ředitelů."

3. jednání o státním rozpočtu na rok 2009
„My do těchto jednání vstupujeme s jasnou představou, co je nutné pro zvýšení kvality českého vzdělávacího systému. Proto požaduji navýšení rozpočtu jak pro vysoké školy, tak pro regionální školství za naprosto klíčové. S nimi stojí a padá samotná možnost vůbec spravovat tento resort."

4. operační programy
„Čerpání evropských prostředků byla při mém nástupu do úřadu na sklonku loňského roku ta nejproblémovější část ministerské agendy. Nám se podařilo situaci nejen stabilizovat, ale dosáhnout i ocenění ze strany Bruselu. Eurokomisařka Danuta Hübner dokonce označila české zpracování Operačního programu výzkum a vývoj pro inovace za vzor pro využívání prostředků ze strukturálních fondů EU v souladu s Lisabonskou strategií. Tento a další programy přinesou do našeho vzdělávání miliardy korun, ze kterých budou mít konkrétní školy konkrétní užitek."

5. inkluzívní vzdělávání
„Založili jsme skupinu, která se zabývá výhradně sociálními programy ve školství, tedy rovností příležitostí, podporou inkluzívního vzdělávání zvláště s ohledem na Romy atd. Politika MŠMT v této oblasti byla dlouhodobě kritizována a podle mého názoru do značné míry oprávněně. Nová skupina náměstka Lužného už ale vykazuje výsledky, máme např. konkrétní představu, jak transformovat institucionální výchovu, co je třeba udělat z hlediska politiky začleňování v oblasti vzdělávání (např. transformovat Střediska integrace menšin do určitého centra na podporu inkluzívního vzdělávání)."

6. české předsednictví v Radě EU
„MŠMT má ve srovnání s některými jinými resorty významnou pozici i na evropské úrovni a proto je pro nás české předsednictví skutečnou výzvou. Prioritou pro naše předsednictví je konkurenceschopnost a k tomu má resort odpovídající za vzdělávání mnoho co říci. Proto jsem se rozhodl posílit tým vedení ministerstva o náměstka pro evropské záležitosti Jakuba Dürra."

Ministr Ondřej Liška zahájil nový školní rok návštěvou Základní školy Merhautova a Mateřské školy Brechtova v Brně. *Foto O. Besperát*

ONDŘEJ LIŠKA SLOVO MINISTRA

Atmosféra každé školy je jiná, a to je dobře. Některé aspekty by však měly být společné všem. Pedagogický sbor má vytvářet otevřené a tvůrčí prostředí, které žákyně a žáky bude vybízet k aktivitě, odpovědnosti a samostatnému myšlení. Ale taková zdravá atmosféra vyžaduje něco i od nich. Říká se tomu respekt, nebo, chcete-li, úcta. Učitelka nebo učitel ke své práci potřebují, aby jim byla věnována patřičná pozornost. Je totiž velký rozdíl mezi chvályhodnou snahou vyjádřit vlastní názor a vyslovenou drzostí. Není žádné hrdinství provokovat, natáčet si vyučujícího na mobil a pak se ho snažit zesměšnit na internetu. A je zbabělost napadat slabší spolužáky nebo dokonce mladší děti. Nejdůležitější totiž opravdu je, aby děti do školy chodily rády. Pokud je však pro některé z nich tou radostí snaha škodit a ubližovat druhým, měla by mít škola v záloze obranný mechanismus, díky němuž je smích brzy přejde.

Před časem jsem na stránkách Učitelských novin upozornil, že Asociace pedagogů základního školství provádí v současné době výzkum chování žáků. Na základě jeho výsledků (očekávám je někdy na podzim) pak společně projednáme případné návrhy opatření, které by pomohly situaci zlepšit. Pokud by někteří z vás měli zájem podělit se o své zkušenosti v této oblasti a třeba tak i trochu inspirovat ostatní, redakce Otevřeného zpravodaje MŠMT to jen uvítá.

Z OBSAHU

Rozhovor s náměstkem pro evropské záležitosti Jakubem Dürrem strana 3
Vznik nového odboru dalšího vzdělávání strana 3
Rozhovor s rektory na téma terciární vzdělávání strana 6
Sloučení VÚP a NIDV strana 8

ČESKÉ PŘEDSEDNICTVÍ EU 2009

ZALOŽENÍ NOVÉ SKUPINY PRO EVROPSKÉ ZÁLEŽITOSTI NA MŠMT

O svém příchodu na ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a o založení nové skupiny s námi pohovořil náměstek pro evropské záležitosti Jakub Dürr.

Náměstek skupiny pro evropské záležitosti Jakub Dürr

Proč jste na ministerstvo nastoupil?
Zřízením nové skupiny na MŠMT chtěl ministr Liška zdůraznit význam, jaký přikládá evropské problematice v oblasti vzdělávání, mládeže a sportu. Aktuálně také proto, že nás již v dohledné době čeká předsednictví v Radě EU.

Co je konkrétně náplní práce Vaší skupiny?
Na starosti máme „evropské záležitosti", zejména ty, které se týkají přípravy a průběhu předsednictví ČR v Radě EU. První úkol, kterým jsem byl panem ministrem pověřen, se týká zmapování evropských agend řešených na ministerstvu – jakým způsobem je lze lépe zabezpečit a horizontálně propojovat. Evropské programy a projekty jsou řešeny napříč celým ministerstvem a skupina 7 bude sdružovat agendy týkající se předsednictví všech ostatních skupin, bude tedy se všemi úzce spolupracovat. Cílem vytvoření nové skupiny je právě „evropeizace" ministerstva, což samozřejmě neznamená, že ostatní záležitosti jsou méně významné. Naopak bych byl rád, aby došlo k tomu, že se nebudou oddělovat „evropské" úkoly od těch, které se týkají vzdělávání, mládeže a sportu, ale aby se přistoupilo k jejich přirozenému spojování. Spolu s panem ministrem věřím, že nové organizační členění ministerstva má svůj hluboký význam a bude pro všechny přínosem.

Nová skupina má číslo 7 – Je to vaše šťastné číslo?
Ano, sedmého jsem se narodil.

Jaké byly Vaše první dny na ministerstvu?
Označil bych je za poněkud hektické, ale příjemné. Má nová práce je trochu odlišná od práce na vysoké škole, kde jsem až doposud působil, i když k funkci prorektora patřila téměř každodenní komunikace s ministerstvem. Tedy do zcela neznámého prostředí jsem nepřišel. Všichni pracovníci, se kterými jsem se dosud setkal, byli velmi vstřícní a profesionální a těším se na budoucí spolupráci s nimi.

Co tedy čeká ministerstvo v oblasti předsednictví v nejbližší době?
Vysvětlujeme ještě intenzivněji našim evropským partnerům, co konkrétně znamená motto českého předsednictví „Evropa bez bariér", zintenzivňujeme také logistické přípravy předsednictví, neboť budeme organizovat několik významných konferencí a setkání na celoevropské úrovni.

SLOVO MINISTRA

Odpovědný přístup k vedení každého ministerstva předpokládá schopnost vnímat okolní změny a ochotu přizpůsobovat organizační strukturu úřadu dlouhodobým potřebám. Nemám samozřejmě na mysli neustálý Brownův pohyb, to by stabilitě a výkonnosti státního aparátu určitě neprospělo. Ale snaha zefektivňovat fungování byrokracie (která už z povahy věci není a nikdy nebude dokonalá) existovat musí, siru Humphreymu navzdory.
V září tohoto roku jsem do nově vzniklé funkce náměstka pro evropské záležitosti jmenoval Mgr. Jakuba Dürra. Proč byla zřízena tato nová pozice? Jednoduše proto, že se kvapem blíží předsednictví ČR v Radě EU, v jehož rámci bude Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy díky své agendě hrát jednu ze stěžejních rolí. „Evropské záležitosti" jsou na MŠMT řešeny v různých skupinách a odborech. Chyběl nějaký svorník, který by dal této složité a přitom nesmírně důležité části naší agendy jednotný ráz a zajistil větší efektivitu byrokratických procesů. A proč právě Jakub Dürr? Protože je to člověk, který už ve své předchozí funkci prorektora Univerzity Palackého pro vnější vztahy dokázal, že je schopný, pracovitý, umí vést a dokáže uvažovat invenčním způsobem. Navíc o něm vím, že se o evropskou problematiku dlouhodobě a hluboce zajímá, rozumí jí a je stejně jako já přesvědčen, že Brusel není žádná hrozba, ba právě naopak.
Z dalších organizačních změn, které přicházejí s novým školním rokem, je třeba uvést zřízení odboru dalšího vzdělávání v čele s Jakubem Stárkem. S touto částí vzdělávacího procesu máme velké plány a připravujeme celou řadu projektů. Vzhledem k tomu, jak důležitou roli bude další vzdělávání v budoucnu v ČR hrát, je vznik nového útvaru logicky nutným krokem.

NEJDŮLEŽITĚJŠÍ KONFERENCE ČESKÉHO PŘEDSEDNICTVÍ

MŠMT bude během českého předsednictví pořádat v České republice 27 akcí. Vysoký počet akcí souvisí s tím, že v gesci MŠMT jsou čtyři oblasti evropské spolupráce – vzdělávání, výzkum a vývoj, mládež a sport. Vzhledem k účasti ministrů členských států jsou akcemi na nejvyšší úrovni neformální zasedání Rady ministrů EU, a to ve dvojí formaci - ministři pro vzdělávání a ministři pro konkurenceschopnost. Avšak z hlediska možnosti prosadit resortní a národní priority jsou zde nejdůležitější dvě další konference.

Konference k partnerství vzdělávacích institucí a zaměstnavatelů
Konference k partnerství vzdělávacích institucí a zaměstnavatelů je jednou z nejdůležitějších akcí, které bude MŠMT v průběhu předsednictví pořádat. Účastníci z řad expertů na vzdělávání, evropských orgánů a zástupců zaměstnavatelských a podnikatelských organizací se budou zabývat nejen partnerstvím škol a zaměstnavatelů jako takovým, ale i oblastmi souvisejícími. Zazní příspěvky týkající se požadavků zaměstnavatelů vůči absolventům, studentských stáží, podpory podnikatelského myšlení již od primárních stupňů vzdělávání, motivačních aspektů, uznávání výsledků učení a fungování rámců kvalifikací z pohledu zaměstnavatelů. Zvláštní pozornost bude věnována rozvoji klíčových dovedností a schopností.
Téma partnerství se váže na stejnojmennou národní prioritu České republiky v oblasti vzdělávání. Prostřednictvím této konference chceme téma partnerství zviditelnit na evropské úrovni a propojit s již existujícími iniciativami, které EU v tomto směru zahájila (např. Evropské fórum spolupráce universit a byznysu).

Konference o posilování Evropského výzkumného prostoru vlivem výzkumných infrastruktur
Velké infrastruktury výzkumu doposud jsou a v nejbližší budoucnosti pravděpodobně budou situovány ve velkých zakládajících státech EU. Přispívají ke stabilizaci a rozvoji lidských zdrojů ve výzkumu, k rozvoji spolupráce mezi akademickou a průmyslovou sférou, a tím k zvýšení konkurenceschopnosti oblasti, ve které jsou situovány. Konference, zaměřena na regionální a meta regionální aspekty tohoto problému, bude studovat možnosti, kterými by neharmonický rozvoj Evropy mohl být odstraněn. Evropský výzkumný prostor (ERA) bez bariér nemůže být založen na modelu Evropy, kde bohaté, velké státy opomíjejí partikulární výhody malých a nových členských států. Pracovní skupina ESFRI pro regionální otázky, která je v tomto roce vedena zástupcem ČR, vypracovává Zprávu o stavu výzkumných infrastruktur v nových členských státech a jejich začleněním do tzv. meta regionů Evropy. Tato zpráva poslouží jako programový dokument k prioritě výzkumu ERA bez bariér – velké infrastruktury výzkumu.

Ministr Liška dne 4. září 2008 oficiálně jmenoval Jakuba Dürra náměstkem skupiny VII pro evropské záležitosti

VŠEOBECNÉ, ODBORNÉ A DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ

NOVÝ ODBOR DALŠÍHO VZDĚLÁVÁNÍ NA MŠMT

Vzdělávání dospělých nabývá stále více na důležitosti. O významu celoživotního učení a dalšího vzdělávání i o chystaných projektech v této oblasti s námi hovořil Jakub Stárek, ředitel odboru Dalšího vzdělávání.

Proč vzniká odbor Dalšího vzdělávání?
To, že se z oddělení Dalšího vzdělávání stává odbor, plně reflektuje vzrůstající význam vzdělávání dospělých. ČR je v situaci, kdy zaměstnavatelé nemají dostatek kvalifikovaných pracovníků a školy čeká významný propad počtu žáků. Východiskem, jak tuto situaci řešit, je právě vzdělávání dospělých. Jedním ze základních cílů je uskutečnění vize škol, poskytujících vzdělávání v dopoledních hodinách dětem a v odpoledních hodinách dospělým – na základě průzkumů víme, že toto dělá jen asi pětina škol. Nově vzniklý odbor bude podporovat tendenci škol stát se místními centry celoživotního učení především přípravou systémově přívětivého prostředí.

Jaké aktivity máte konkrétně na mysli?
Jedná se především o popularizaci systému uznávání výsledků dalšího vzdělávání a jeho akceptaci zaměstnavateli. Vlajkovou lodí je v tomto ohledu budování Národní soustavy kvalifikací prostřednictvím stejnojmenného národního projektu a spolupráce se sektorovými radami – tedy zástupci střešních zaměstnavatelů a dalšími sociálními partnery – při jejím naplňování. Neméně významný je projekt UNIV (Uznávání neformálního a informálního vzdělávání), který podporuje všechny procesy uznávání a připravuje školy na roli vzdělavatelů dospělých. Oba projekty, NSK2 i UNIV2, vnímám jako zcela zásadní pro rozvoj vzdělávání dospělých v ČR. Jejich spuštění očekáváme na počátku roku 2009.

Toto jsou jediné projekty, které budou v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK) věnovány dalšímu vzdělávání?
Ne. Význam dalšího vzdělávání je reflektován výší alokace pro tuto oblast, která činí téměř 20 % celkových finančních prostředků přidělených OP VK. Za všechny další plánované projekty bych rád zmínil největší z nich – projekt PIVO. Tato sympatická (a zvláště v naší zemi oblíbená) zkratka znamená, že chceme Podporovat Individuální Vzdělávání Občanů formou nevratného finančního příspěvku. Občané budou moci navštěvovat jazykové kurzy, kurzy ICT anebo kurzy podnikatelských dovedností. Realizace tohoto projektu bude zahájena pravděpodobně v příštím roce.

Jaké další aktivity bude Váš odbor vykonávat?
Kromě věcného řešení projektů ESF pojme odbor dalšího vzdělávání dvě další neméně důležité agendy. Nově se jedná o agendu uznávání odborných kvalifikací, která odráží potřebu sbližovat a propojovat kvalifikační soustavy na úrovni států EU (resp. uznávat kvalifikace osob z členských států EU). Tato agenda je logicky propojitelná s tvorbou Národní soustavy kvalifikací. Český stát si nemůže dovolit financovat dva či více nezávislých kvalifikačních systémů.
Staronově se jedná o akreditace rekvalifikačních programů. Jedná se o správní agendu, kde nás v blízké budoucnosti čeká vypořádání se s úpravami zákona o zaměstnanosti, který přináší od ledna 2009 pro tuto oblast řadu systémových změn.

Tým odboru Dalšího vzdělávání pod vedením ředitele Jakuba Stárka

A poslední otázka: Jaká bude první věc, kterou ve funkci ředitele uděláte?
Odbor dalšího vzdělávání staví na solidních základech, které byly položeny v rámci letitého úsilí jeho předchůdce – oddělení dalšího vzdělávání. V rámci nového odboru všichni společně formujeme soudržný celek, který bude usilovat o kultivaci prostředí a posílení významu vzdělávání dospělých v naší zemi. Oblast dalšího vzdělávání se dynamicky rozvíjí, naším úkolem je, na základě existujících vizí, stanovit reálné cíle. Kolegové z odboru a jejich agendy jsou klíčem k tomu, aby se tyto vize staly realitou.

KDY SE BUDE MATUROVAT

Kalendář maturitní zkoušky pro rok 2010 (řádný termín)

	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO	NE
ŘÍJEN 2009				1	2	3	4
	5	6	7	8	9	10	11
	12	13	14	15			18
	19	20	21	22			
	26	27	28	29	30		
				...			
DUBEN 2010				1	2	3	4
	5	6	7	8	9	10	11
	12	13	14	15	16	17	18
	19	20	21	22	23		
	26	27	28	29	30		
KVĚTEN 2010	3	4	5	6	7	8	
	10	11	12	13	14		
	17	18	19	20	21		
	24	25	26	27	28	29	
ČERVEN 2010	31	1	2	3	4		
	7	8	9	10	11		
	14	15	16	17	18	19	
	21	22	23	24	25	26	27
	28	29	30				

UZÁVĚRKA PODÁNÍ PŘIHLÁŠKY ŽÁKŮ K MATURITNÍ ZKOUŠCE (ŽÁK PODÁVÁ ŘEDITELI ŠKOLY)

BLOK PRAKTICKÝCH A PÍSEMNÝCH PROFILOVÝCH ZKOUŠEK

BLOK KOMISIONÁLNÍCH ZKOUŠEK (PROFILOVÁ I SPOLEČNÁ ČÁST)

BLOK TESTŮ A PÍSEMNÝCH PRACÍ (SPOLEČNÁ ČÁST)

Přihlášky k maturitní zkoušce

Termín podání přihlášky žákem: 15. října
Termín podání přihlášek za školu: 30. října

1. Profilová část

a) písemné práce a praktické zkoušky
termín: duben (dle rozhodnutí ředitele školy)

b) ústní komisionální zkoušky
termín: květen (dle rozhodnutí ředitele školy)

2. Společná část

c) ústní dílčí zkoušky (ČJL a cizí jazyk)
termín: květen (v termínu společně s ústními komisionálními zkouškami profilové části)

d) didaktické testy a písemné práce
termín: 1. týden v červnu (dle Jednotného zkušebního schématu)

ŘEKLI O MATURITĚ

Václav Hampl, rektor Univerzity Karlovy: „Státní maturity jsou docela zajímavým srovnáním úrovně studentů. Neříkám, že bychom bez nich nemohli existovat, ale když už by se dělaly, uměli bychom je z hlediska přijímacích zkoušek využít."
Jiří Zlatuška, děkan fakulty informatiky MU v Brně: „O zrušení přijímacích zkoušek je předčasné uvažovat. Jako jisté vodítko pro srovnání škol a studentů, o které by vysoká škola stála, by ale státní maturity fungovat mohly."
Iva Málková, prorektorka Ostravské univerzity: „V budoucnu by mohly být jedním z dobrých vodítek při přijímání středoškoláků na vysokou školu."

MŠMT pracuje na 2. etapě rozsáhlejší novelizace školského zákona (1.etapa čeká na schválení Parlamentem ČR).

V současnosti je rozpracována řada námětů a ty chceme podrobit co nejpodrobnější diskuzi. V rámci politiky otevřenosti úřadu chceme umožnit zcela novou formu diskuze, a to již v této přípravné fázi. Proto nabídneme na internetové stránce MŠMT pracovní verzi věcného záměru novely a umožníme každému, kdo by se o změny zajímal, aby vyjádřil své stanovisko e-mailem. První část materiálu se na webu ministerstva uveřejní od 24. 9.

OPERAČNÍ PROGRAMY EVROPSKÉ UNIE

AKTUÁLNÍ STAV PŘÍPRAV OPERAČNÍHO PROGRAMU VÝZKUM A VÝVOJ PRO INOVACE

Příprava OP VaVpI, která téměř před rokem zažívala kritické období, postupuje nyní optimisticky vpřed.

Od února 2008 vedlo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy intenzívní jednání s Evropskou komisí, jejíž připomínky byly postupně vypořádány a zapracovány. Během závěrečného kola jednání se podařilo dojít ke shodě i v několika posledních sporných bodech. Mimo jiné šlo o zahrnutí podpory společenskovědních oborů do prioritní osy „Infrastruktura pro výuku na vysokých školách spojenou s výzkumem", což česká strana pokládá za významný úspěch. Evropskou komisi se podařilo přesvědčit, že také **společenskovědní obory** hrají v procesu vytváření inovací zásadní roli a je důležité tuto oblast v OP VaVpI neopomenout.

Na schůzce ministra Lišky s komisařkou pro regionální politiku Danutou Hübner dne 16. července 2008 v Bruselu pak mohla být technická jednání s Evropskou komisí o OP VaVpI uzavřena. Ministr se s komisařkou po svém jednání shodli, že tento český operační program je možné pokládat za vzor při využívání prostředků ze strukturálních fondů EU v souladu s Lisabonskou strategií. Navíc byl z úst bruselských úředníků na posledních jednáních slyšet i názor, že se v tuto chvíli jedná o **nejlépe napsaný operační program**.

Finální Operační program Výzkum a vývoj pro inovace byl Evropské komisi oficiální cestou zaslán dne 25. července 2008, čímž může Brusel zahájit formální proceduru schvalování programu.

Sekce řízení operačních programů na MŠMT v současné době pracuje na specifikaci pravidel čerpání prostředků OP VaVpI a celkovém nastavení implementace. Vyhlášení prvních výzev do programu se očekává na podzim tohoto roku.

Vrchní ředitel Jan Vitula s týmem spolupracovníků: ŘO E. Brožová, ŘO J. Burgetová, ŘO B. Hošková, ŘO J. Štěrba, ŘO V. Uldrichová

Kromě dokončení vyjednávání OP VaVpI s Evropskou komisí, byla v této době věnována značná pozornost **evaluacím velkých projektů** předložených v tzv. před-výzvě. Dne **15.–17. července 2008** se v Praze uskutečnilo významné pracovní setkání skupiny nezávislých špičkových odborníků ze zahraničí, kteří se během třídenního zasedání intenzívně věnovali posuzování třinácti velkých projektů. Mezinárodní panel analyzoval zamýšlené projekty po odborné stránce a posuzoval jejich relevanci z hlediska cílů OP VaVpI. Mezi hodnotiteli byli zástupci renomovaných institucí, jako jsou Centre National de la Recherche Scientifique (CNRS), Commissariat à l'Énergie Atomique (CEA), Max Planck Institute, Fraunhofer Gesselschaft, European Science Foundation a odborníci zapsaní v databázi hodnotících expertů Evropské komise. Získání odborné expertízy ze strany těchto zástupců věhlasných evropských institucí bylo velkým přínosem evaluačního procesu pro řídící orgán a evaluační proces lze celkově hodnotit jako významnou událost v dějinách české vědy.

Evropská komise definitivně schválila peníze pro český výzkum a vývoj

Schvalovací proces Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace (OP VaVpI), který do České republiky v nejbližších letech přivede 2,4 miliardy eur, byl úspěšně ukončen. **Slavnostní podpis** OP VaVpI proběhne 1. října v Bruselu za účasti ministra Ondřeje Lišky a evropské komisařky pro regionální politiku Danuty Hübner.

Připomeňme, že eurokomisařka Hübner již dříve označila české zpracování operačního programu za **vzor při využívání prostředků ze strukturálních fondů EU**. „Beru to jako ocenění práce, kterou jsme za posledních několik měsíců udělali," řekl ministr Liška a dodal, že česká odborná veřejnost je ve své velké většině s programem spokojena.

VÝZVY K PŘEDKLÁDÁNÍ PROJEKTŮ V RÁMCI OPERAČNÍHO PROGRAMU VZDĚLÁVÁNÍ PRO KONKURENCESCHOPNOST

Od dubna do srpna 2008 byly vyhlašovány výzvy pro oblasti podpory 1.1, 1.2 a 1.3 ze strany jednotlivých krajů. Celkem bylo předloženo cca 600 grantových projektů (tj. projektů regionálně zaměřených), jejichž vyhodnocování a schvalování vyvrcholilo v září. Posléze plánují kraje vyhlašování dalších kol výzev.

Během uplynulého období MŠMT připravovalo i vlastní projekty, které budou spolufinancovány z OP VK a budou na národní úrovni nastavovat systémy v oblasti počátečního, terciárního a dalšího vzdělávání. Od jara 2008 byly představovány a diskutovány s veřejností v rámci kulatých stolů a se zahájením prvních z nich se počítá od podzimu 2008. Informace o těchto projektech jsou k dispozici na stránkách www.msmt.cz, odkaz ESF, Projekty MŠMT (IPn).

V druhé polovině září 2008 bude vyhlášena výzva na oblast podpory 2.3 Lidské zdroje ve výzkumu a vývoji.

V současné době je možné předkládat tzv. individuální projekty ostatní dle následující tabulky:

Oblast podpory OP VK	Ukončení výzvy (ukončení příjmu projektů)
1.1 Zkvalitňování vzdělávání	30. října 2008 ve 13:00 h
1.2 Rovné příležitosti dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	30. října 2008 ve 13:00 h
1.3 Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení	30. října 2008 ve 13:00 h
2.2 Vysokoškolské vzdělávání	19. září 2008 v 15:00 h

Žádosti o finanční podporu do všech oblastí podpor musí být vyplněny na předepsaném formuláři webové žádosti, která je k dispozici na webových stránkách www.eu-zadost.cz. Podrobné **znění a podmínky všech výzev** jsou k dispozici na www.msmt.cz, odkaz ESF, Výzvy.

V době vyhlášení výzev MŠMT organizuje **semináře pro žadatele**, jejichž náplní je seznámení s podmínkami výzvy, projektovou žádostí, způsobilými výdaji apod. Termíny seminářů jsou zveřejněny na www.msmt.cz, odkaz ESF, Konference, semináře.

Dne **30. října 2008** se rovněž v Praze uskuteční **konference**, kde budou mj. představeny příklady projektů a výzvy plánované v rámci OP VK na další období.

USKUTEČNĚNÉ A PLÁNOVANÉ AKCE

Ekoškola
červen 2008
Mezinárodní program Ekoškola, nad nímž převzalo MŠMT od roku 2006 záštitu, napomáhá při realizaci a rozvoji enviromentální výchovy a vzdělávání. Ministr Liška udělil ve Valdštejnském paláci v Praze celkem čtrnácti školám, které se na programu úspěšně podílely, mezinárodní titul Ekoškola. Školy se věnují v rámci programu činnostem zaměřeným na ekologizaci školy a ochranu a zlepšování životního prostředí v jejím okolí. Aktivní zapojení žáků umožňuje rozvoj mnoha klíčových kompetencí obsažených v ŠVP. Realizace projektu rovněž napomáhá k mezioborové spolupráci učitelů všech aprobací.

Návštěva gymnázia v Liberci
září 2008
Během své návštěvy Liberce zavítal ministr Ondřej Liška také na gymnázium v Jeronýmově ulici. Právě zde zkoušejí učitelé se studenty nový projekt Digitální třída. Podstatou projektu je využívání moderních technologií ve výuce náhradou za běžné sešity a učebnice. Studenti zde sedí v kroužku a na židlích mají připevněny pouze malé pracovní desky, dívají se na velké projekční plátno před sebou. Během vyučování každý student pracuje s notebookem. Ministr Liška se aktivně zapojil do výuky a rovněž diskutoval se studenty. Nový způsob vyučování si velmi pochvaloval: „Moc mě těší, že počítače už nejsou pro žáky jen hračkou, ale i způsobem, jak se dostávat k novým informacím." A dodal: „Moc bych si přál, aby notebooky ve školách nebyly jen záležitostí skupiny žáků, ale aby se začaly používat běžně."

České školství v mezinárodním srovnání
září 008
Dne 9. září 2008 se na půdě MŠMT uskutečnila tisková konference s názvem České školství v mezinárodním srovnání. Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD) každoročně vydává publikaci Education at a Glance (EaG), ve které pomocí ukazatelů týkajících se vzdělávání a školství porovnává jednotlivé země OECD (tedy i ČR). Ústav pro informace ve vzdělávání (ÚIV) vybral z EaG 2008 nejdůležitější ukazatele a vydal již pošesté publikaci s názvem České školství v mezinárodním srovnání – Stručné seznámení s vybranými ukazateli publikace OECD Education at a Glance 2008. S klíčovými údaji novináře seznámil náměstek ministra pro všeobecné, odborné a další vzdělávání Jindřich Kitzberger.

ANO pro Evropu
září 2008
I v září pokračovaly akce v rámci veřejné diskuse k Bílé knize, o jejichž průběhu jsme vás již v našem Otevřeném Zpravodaji informovali. Tentokrát se však zaměřily spíše na jiné cílové skupiny než před prázdninami, kdy zástupci MŠMT diskutovali se studenty a vedením VŠ. Dne 19. září se uskutečnilo regionální fórum v Liberci, jehož motto znělo „Inovace, vzdělávání a výzkum – státní versus komerční sféra". Organizovalo ho občanské sdružení ANO pro Evropu ve spolupráci s Respekt Institutem a přítomna byla celá řada významných osobností včetně ministra Ondřeje Lišky a prof. Švejnara.

Podpis přístupové dohody k ESA
červenec 2008
Ministr Ondřej Liška se zúčastnil slavnostního podpisu přístupové dohody k Evropské kosmické agentuře. Jde o organizaci zabývající se výzkumem a vývojem v oblasti kosmu a kosmonautických technologií, která byla založena již v roce 1975 a v současné době sdružuje 17 členských zemí. MŠMT navázalo první oficiální kontakty s touto prestižní mezivládní organizací už v roce 1996. Přístupovou dohodu podepsali předseda vlády České republiky Mirek Topolánek a generální ředitel Evropské kosmické agentury Jean-Jacques Dordain. *„Je to završení několikaleté práce. Pro českou vědu bude mít plné členství v této organizaci obrovský význam,"* konstatoval ministr Liška.

Návštěva premiéra na MŠMT
červenec 2008
V rámci návštěv, které během letních měsíců uskutečnil předseda vlády ČR na jednotlivých ministerstvech, zavítal Mirek Topolánek i na Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Ministr Ondřej Liška představil premiérovi výsledky své dosavadní činnosti v čele resortu a seznámil ho i s podrobným plánem kroků, které se chystá podniknout ve zbytku volebního období. Premiér Mirek Topolánek je podle svých slov s prací ministra školství spokojen. Jako dárek od ministra si premiér odnesl mimo jiné i obrázek, který namaloval jeden z chlapců umístěných v Zařízení pro děti – cizince k příležitosti výstavy prací dětských uprchlíků na MŠMT.

Diskusní akce na FF UK
červen 2008
Další z veřejných debat o reformě terciárního vzdělávání a o Bílé knize se uskutečnila v prostorách Filozofické fakulty Univerzity Karlovy. Diskuse se zúčastnil ministr Ondřej Liška spolu s náměstkem pro výzkum a vysoké školství Vlastimilem Růžičkou a vedoucím týmu autorů Bílé knihy Petrem Matějů. Jedním z hlavních bodů jednání na FF UK bylo téma budoucnosti humanitních oborů. Po úvodních prezentacích následovala více než hodinová diskuse se studenty a se zástupci vedení vysokých škol, jichž se sešla plná aula. Série debat byla odstartována v květnu v rámci Inovačního fóra a setkání na FF UK bylo poslední před letní přestávkou. Cyklus veřejných debat opět pokračuje od září.

Návštěva letního tábora ATOM
červenec 2008
Ministr Liška se vydal na návštěvu dětského letního tábora pořádaného organizací ATOM (Asociace turistických oddílů mládeže), která je nositelkou čestného titulu „Organizace uznaná MŠMT pro oblast práce s dětmi a mládeží".
V Červeném Hrádku u Sedlčan trávilo v tuto dobu prázdniny 42 dětí a 8 dospělých vedoucích ze skupiny „Tomíci" z Roudnice nad Labem. Ministr Ondřej Liška je přijel navštívit se svým náměstkem pro sport, mládež a informatiku Janem Kocourkem. Přítomen byl i štáb České televize.

Plánované návštěvy v dalším čtvrtletí:
Vysočina
Jižní Čechy

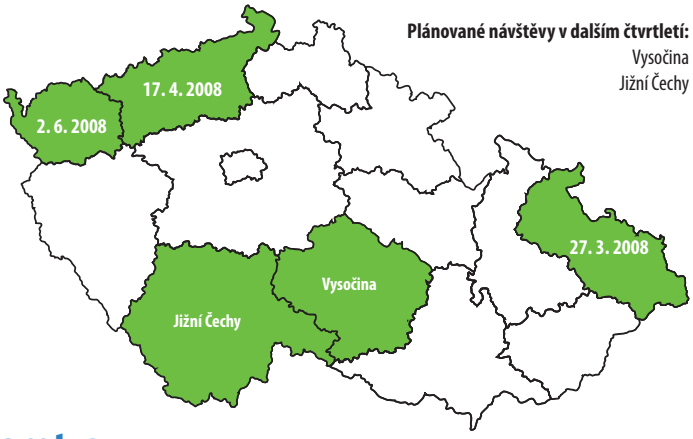

VYSOKÉ ŠKOLSTVÍ

JAKÝ JE STAV TERCIÁRNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ V ČR Z POHLEDU REKTORŮ VYSOKÝCH ŠKOL? JAK VNÍMAJÍ BÍLOU KNIHU TERCIÁRNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ?

Na naše otázky odpovídali Václav Cejpek, rektor Janáčkovy akademie múzických umění v Brně, Pavel Fiala, rektor Masarykovy Univerzity v Brně a Václav Bůžek, rektor Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích.

prof. PhDr. VÁCLAV BŮŽEK, CSc., rektor Jihočeské univerzity

Jaký je podle Vás největší problém současného systému terciárního vzdělávání v ČR?
Navzdory všem politickým prohlášením je vysoké školství nedostatečně financované ze státního rozpočtu, což neumožňuje modernizaci základních činností a rozvoj univerzit. Ke stagnaci vysokého školství přispívá rovněž klesající intelektuální úroveň maturantů a maturantek, jichž se ovšem každoročně přijímá ke studiu více a více.

Domníváte se, že stávající systém terciárního vzdělávání je dlouhodobě konkurenceschopný?
Za stavu, kdy všichni se zachmuřenou tváří předstírají, že dělají velmi dobře všechno, nemůže stávající systém být efektivní. Je třeba posílit měřitelnou kvalitu ve vědě i výuce, která přináší prestiž. Jinak hrozí další odliv zvláště mladých vědců a akademických pracovníků do zahraničí.

Čím je pro Vás Bílá kniha?
Bílá kniha je pro mne jedním z mnoha možných pohledů na vysoké školství v České republice, který z jednoho úhlu pohledu shrnuje stav a ze stejného úhlu nabízí nějaká řešení.

Které části Bílé knihy byste vyzdvihl a které se Vám naopak zdají problematické?
Za velmi problematickou považuji část o řízení a samosprávě vysokých škol. Rovněž nechápu, proč se píše o odloženém školném, když z politických prohlášení je zřejmé, že jeho případné zavedení je v nedohlednu. Úvahy o dvojích profesurách pokládám za velmi nešťastné.

Jak vnímáte veřejnou diskusi o reformě terciárního vzdělávání – zdá se Vám střet názorů mnoha vnějších aktérů jako přínosný?
S výjimkou rozporuplných stanovisek k Bílé knize ze strany České konference rektorů a Rady vysokých škol jsem žádnou významnější diskusi v poslední době nezaznamenal.

Je do budoucna nutné zavést nějaký motivační prvek do vztahu učitel – student nebo současný systém funguje dobře?
Mnohokrát jsem prohlásil, že patřím k zastáncům sociálně únosného školného. To považuji na obou stranách za dobrý motivační prvek.

prof. PhDr. VÁCLAV CEJPEK, rektor Janáčkovy akademie múzických umění

Jaký je podle Vás největší problém současného systému terciárního vzdělávání v ČR?
Určitá těžkopádnost některých částí systému, někde ještě stále zakletí v ulitě minulých dob (pohodlnost, alibismus, neochota k „novotám“).

Domníváte se, že stávající systém terciárního vzdělávání je dlouhodobě konkurenceschopný?
Každý stávající systém musí procházet vlastně nepřetržitou proměnou, jíž se říká vývoj. Konkurenceschopnost zaručí pouze dobrá úroveň vzdělání. A tu vytvoří dobří pedagogové, kteří budou dobře placeni a kterým bude moci škola nabídnout dobré (srovnatelné) podmínky k výuce.

Jak vnímáte veřejnou diskusi o reformě terciárního vzdělávání - zdá se Vám střet názorů mnoha vnějších aktérů jako přínosný?
Veřejná diskuse a střet názorů je ve zdravé společnosti vždy přínosem. Půjde tedy jen o to, jak bude naloženo s vyslovenými názory, jak se je podaří využít k dobru věci. Musí být někdo, kdo „pohlídá“ koncepčnost proměn, aby měly hlavu a patu…

Je do budoucna nutné zavést nějaký motivační prvek do vztahu učitel-student nebo současný systém funguje dobře?
Motivační prvek by mohl leccos pozitivně proměnit, a to nejen ve vztahu učitel-student, ale taky student-učitel. Nelze však doufat, že zavedení takového prvku (školné?) bude znamenat mávnutí čarovného proutku, které napraví vše, co má být napraveno.

Rektor JAMU prof. PhDr. Václav Cejpek

prof. PhDr. PAVEL FIALA, Ph.D., rektor Masarykovy univerzity

Jaký je podle Vás největší problém současného systému terciárního vzdělávání v ČR?
Problémů je více, český systém je málo diferencovaný, nejsou ujasněny funkce jednotlivých institucí terciárního vzdělávání, finanční prostředky nejsou rozdělovány podle kvality a schválených strategií, vzdělávací politika nemá dobře definované cíle a nástroje, jak jich dosáhnout. Namísto plošných opatření by měl stát definovat vazbu mezi svými prioritami a strategiemi jednotlivých vysokých škol, jak je tomu v zemích, kde systém terciárního vzdělávání funguje efektivně. Pokud jde o finance, nelze dosáhnout zlepšení kvality, když se veřejné prostředky na vysoké školy ve vztahu k HDP snižují a současně nejsou vytvořeny podmínky pro zvýšení podílu soukromých finančních zdrojů.

Domníváte se, že stávající systém terciárního vzdělávání je dlouhodobě konkurenceschopný?
Přes všechnu možnou kritiku musíme realisticky vidět, že systém prokázal v posledním desetiletí pozoruhodnou absorpční a adaptační schopnost, ať už zohledňujeme kvantitativní či kvalitativní kriteria. To vytváří dobré podmínky do budoucna. Je však nezbytné, aby stát podpořil diferenciaci systému, vybral instituce s evropským a světovým potenciálem, a vytvořil jim podmínky pro soutěž nejen se srovnatelnými evropskými, ale také americkými a asijskými institucemi.

Čím je pro Vás Bílá kniha?
Bílou knihu nelze vidět izolovaně, je to další v řadě koncepčních dokumentů hledajících možnosti vývoje terciárního vzdělávání, které byly zpracovávány již od 90. let. Podobné materiály jsou předkládány ve všech zemích jako standardní součást politického procesu. Je určitě dobře, že Bílá kniha vzniká a svým způsobem obdivuji nadšení i odvahu týmu, který ji připravuje. Je důležité, že rozpoutala veřejnou diskusi, na jejímž konci mohou tentokrát být i konkrétní výstupy. Sama Bílá kniha ale nic nevyřeší, pokud nebudou následovat politická rozhodnutí připravená za aktivní účasti všech důležitých aktérů, tedy i vysokých škol.

Které části Bílé knihy byste vyzdvihl a které se Vám naopak zdají problematické?
Bílá kniha správně identifikuje problémy a tendence, kterým české instituce terciárního vzdělávání čelí, a obecně směřuje správným směrem v hledání

Rektor Masarykovy univerzity prof. PhDr. Pavel Fiala, Ph.D.

odpovědí na tyto výzvy. Na druhou stranu je jejím problémem někdy přílišná schematičnost přístupu (např. v záležitostech řízení institucí) a také to, že mnohá navrhovaná řešení jsou překvapivě v zajetí dosud uplatňovaných vzorů. Není ale tak důležité, jaká Bílá kniha je, ale spíše, co s ní uděláme, jak ji např. využijeme v přípravě již ohlášeného nového zákona o terciárním vzdělávání.

Jak vnímáte veřejnou diskusi o reformě terciárního vzdělávání – zdá se Vám střet názorů mnoha vnějších aktérů jako přínosný?
Nepovažuji za šťastné, že velká část představitelů vysokoškolské komunity preferuje natolik jednoznačně status quo, že se staví negativně už i vůči diskusi o možných změnách. Například ve Velké Británii za vlády M. Thatcherové, když byly zahájeny reformy terciárního vzdělávání dokončené pak premiérem Blairem, to byli právě rektoři univerzit, kteří reagovali na politické podněty a v zájmu kvality se sami aktivně podíleli na přípravě reforem. Naše situace je v tom dost odlišná. Je škoda, že neumíme lépe využít možnosti, že jsou reformy vzdělávání a výzkumu konečně důležitým politickým tématem a více se koncepčně nepodílíme na rozhodování o dalším vývoji terciárního vzdělávání. Jiní aktéři dokáží lépe definovat své zájmy v této oblasti, měli bychom to dělat také, vždyť pro to máme nejlepší předpoklady a vlastně je to i naše odpovědnost.

Je do budoucna nutné zavést nějaký motivační prvek do vztahu učitel-student nebo současný systém funguje dobře?
Nevím, zda je nutný nový motivační prvek, vždyť co nejlepší vzdělávání studentů je vlastním smyslem univerzity, i když na to někteří kolegové zaujati třetími a jinými rolemi vysokých škol občas zapomínají. Vzrůstající konkurence a proměna společenského kontextu nás nutí k novému promýšlení obsahu poskytovaného vzdělávání. Univerzity budou muset více pracovat na tom, aby představili studentům, uchazečům, ale také zaměstnavatelům jasné profily absolventa a přesvědčili všechny, že nabízené vzdělání má smysl a perspektivu.

Zajímají Vás chystané změny v oblasti terciárního vzdělávání? Chcete se k plánovaným změnám vyjádřit a konstruktivně o nich diskutovat? Diskutujte s námi!

Text Bílé knihy najdete na adrese: http://www.msmt.cz/pro-novinare/prvni-verze-bile-knihy-terciarniho-vzdelavani-jde-do-verejne-diskuse
Připomínky, návrhy a doporučení lze zasílat elektronicky na pripominky-BK@msmt.cz nebo na adresu: Blanka Hrdličková, Odbor analyticko-koncepční, MŠMT, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy se společně s týmem připravujícím reformu terciárního vzdělávání bude došlými připomínkami zabývat a využije jich při přípravě druhé verze Bílé knihy terciárního vzdělávání.

SOCIÁLNÍ PROGRAMY VE ŠKOLSTVÍ

ROZHOVOR S ŘEDITELKOU ODBORU ROVNÝCH PŘÍLEŽITOSTÍ VE ŠKOLSTVÍ KLÁROU LAURENČÍKOVOU

Ředitelka odboru rovných příležitostí ve školství Klára Laurenčíková

Co považujete za hlavní poslání odboru pro rovné příležitosti ve školství?

Za zásadní považuji zvýraznění tématu rovných příležitostí ve vzdělávání ze všech úhlů pohledu. Hlavním úkolem školství je rozvinout maximálně potenciál všech dětí a mladých lidí. Téma rovné příležitosti ve školství vyžaduje spolupráci jak uvnitř resortu školství tak spolupráci dalších resortů a složek státní správy, akademické obce a odborníků z neziskového sektoru. Za důležitý krok považuji zahájení a rozvinutí široké celospolečenské diskuse na dané téma.

Podstatné je rovněž vytváření sítě partnerství zainteresovaných útvarů a institucí. Chceme také navázat užší mezinárodní spolupráci a získávat zahraniční know-how v oblasti prosazování politiky rovných příležitostí ve školství, realizovat komparativní studie, připravit program stáží a exkurzí odborníků v dané problematice.

V neposlední řadě je důležité vytvářet kontinuálně a cíleně podmínky pro vznik poptávky po zavádění moderních opatření ve školství směrem k rovným příležitostem. Podpořit zájem učitelů v hlavním vzdělávacím proudu a dalších odborníků i širší veřejnosti o témata multikulturní výchova, vzdělávání cizinců, inkluzívní vzdělávání, genderovou problematiku, zdravý životní styl a další. Je potřebné poskytnout jim potřebné informace a moderní vzdělávací postupy.

Můžete přiblížit, jakou konkrétní agendu odbor zajišťuje?

Hlavní agendou odboru pro rovné příležitosti je podpora inkluzívního vzdělávání, kam patří především vytváření podmínek pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí z odlišného kulturního a sociálního prostředí a dětí ohrožených sociálním vyloučením v hlavním vzdělávacím proudu. V co největší míře chceme podporovat vytváření inkluzívního prostředí.

Důležitou částí agendy odboru je podpora rovných příležitostí mužů a žen ve školství. Gender problematika je obsažena ve vzdělávacích programech škol, v přístupu pedagogů i v podpoře vytváření rovných příležitostí pracovnic a pracovníků v resortu školství, stejně jako ve vědě a sportu.

Přenést princip podpory rovných příležitostí do života pomáhá dětem multikulturní výchova, která je zařazená jako průřezové téma v ŠVP i RVP.

Všechny typy škol u nás navštěvuje stále více dětí cizinců a žadatelů o azyl. Plně zapojit tyto děti do vzdělávání je rovněž naším cílem. Jde o velmi náročný proces, který zahrnuje např. překonávání jazykové bariéry, vyrovnávání se s kulturními odlišnostmi a s rozdíly mezi vzdělávacími systémy zemí apod.

Dalším velkým tématem odboru je výchova dětí, žákyň a žáků ke zdravému životnímu stylu.

Jakým způsobem Váš odbor zohledňuje skutečnost, že je třeba poskytovat podporu dětem a rodinám ohroženým sociálním vyloučením od co nejnižšího věku?

Problematika vzdělávání dětí ohrožených sociálním vyloučením vyžaduje komplexní přístup a je skutečně nezbytné nastavit systém rané péče o tyto děti tak, aby jim byla poskytnuta potřebná podpora již od nejútlejšího věku. Jednou z nezbytných podmínek budoucí školní úspěšnosti těchto dětí je včasné a kontinuální provázání pedagogické intervence s intervencí sociální. Zkušenosti ukazují, že v oblasti rané péče je potřeba pracovat jak s dětmi tak s jejich rodinou. Jedním z úkolů našeho odboru je vytvoření Konceptu rané péče pro děti ohrožené sociálním vyloučením ve věku od 0 do 3 let, který bude směřovat k podpoře plného rozvoje jejich potenciálu. Navazovat by mělo kontinuální rozvíjení uvedeného konceptu vedoucí k zefektivnění předškolní přípravy dětí ohrožených sociálním vyloučením.

Hlavním cílem je podpora školní úspěšnosti dětí a jejich příprava tak, aby mohly s úspěchem zvládat nároky vzdělávání v hlavním vzdělávacím proudu.

Koho vnímáte jako hlavní partnery při realizaci úkolů, které před Vámi stojí?

Z hlediska podpory rozvíjení rovných příležitostí ve školství pro děti se sociálním znevýhodněním je důležitým partnerem odboru Kancelář Rady vlády pro záležitosti romské komunity a Agentura pro sociální začleňování při Úřadu vlády ČR. V dalších oblastech vytváření rovných příležitostí budeme úzce spolupracovat s Kanceláří Rady vlády pro rovnost žen a mužů, Kanceláří Rady vlády pro lidská práva, Kanceláří Rady vlády pro národnostní menšiny, Kanceláří veřejného ochránce práv, s ostatními resorty a jednotlivými velvyslanectvími. V celém širokém spektru tématu vytváření rovných příležitostí ve školství jsou pro nás důležitými partnery i Akademie věd ČR, neziskový sektor, samosprávy a další. Velmi důležitá je také spolupráce odboru s kraji a obcemi jako zřizovateli škol a nositeli koncepcí rozvoje vzdělávání v jednotlivých lokalitách, se školami a vzdělávacími institucemi i s pracovníky poradenských zařízení a s pedagogickými pracovníky, jejichž přístup a profesionalita, ochota přijímat nové poznatky a aplikovat je ve výuce je základní podmínkou vytváření rovných příležitostí ve vzdělávacím procesu.

Můžete uvést některé konkrétní úkoly, na kterých odbor pro rovné příležitosti v současné době pracuje?

Odbor pro rovné příležitosti pracuje na celé řadě úkolů, z nichž některé úkoly přímo realizuje a na některých spolupracuje s výše zmíněnými institucemi.

V současné době spolupracujeme na přípravě mezinárodní konference k Evropskému roku mezikulturního dialogu.

Připravili jsme také vyhlášení druhého kola dotačních programů Program na podporu integrace romské komunity, Program MŠMT na podporu vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy, Rozvojový program na podporu asistentů pedagoga pro žáky se sociálním znevýhodněním. Uvedené programy také administrujeme.

Vytvořili jsme pracovní skupinu odborníků zabývajících se vzděláváním cizinců a multikulturní výchovou. V říjnu 2008 proběhne jednání u kulatého stolu s pedagogickými pracovníky k danému tématu.

Připravujeme rovněž Pracovní konferenci příkladů dobré praxe v oblasti inkluzívního vzdělávání, která proběhne v listopadu 2008 na půdě MŠMT.

V neposlední řadě naši pracovníci spolupracují na přípravě konference Muži do škol, která proběhne v lednu 2009 a klade si za cíl otevřít téma uplatnění mužů v resortu školství.

ŽIJEME NA JEDNÉ ZEMI

MŠMT

Na letošní 10. prosinec připadá 60. výročí přijetí Všeobecné deklarace lidských práv, základního dokumentu, který uznává rovnoprávné postavení všech lidí bez ohledu na pohlaví, rasu, národnost a náboženství.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vyhlašuje k tomuto výročí literární soutěž pro žáky středních škol na téma Všeobecná deklarace lidských práv po šedesáti letech: Nejvýznamnější dokument 20. století?

Záštitu nad soutěží převzali ministr školství Mgr. Ondřej Liška a předsedkyně České komise pro UNESCO prof. RNDr. Helena Illeová, DrSc. Mediální partner soutěže: Český rozhlas.

Cílem soutěže je připomenutí tohoto významného výročí a zároveň podpora výchovy k občanství a rozvoj vzdělávání v oblasti českého jazyka a literatury.

Literární práce bez ornamentní formy a záhlavy mohy mít rozsah maximálně 5 stran (písmo Times New Roman, velikost 12, bez formátování).

Vybrané práce za Vaší školu zašlete prosím v elektronické formě na adresu soutez@uiv.cz do 31. 10. 2008.

Nejlepší práce, které vyberou odborná porota, budou oceněny ministrem školství a vydány ve sborníku.

Slavnostní vyhlášení výsledků soutěže se uskuteční dne 10. 12. 2008 v zrcadlové síni Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Další informace získáte na www.uiv.cz, michaela.palkova@uiv.cz

Tancem proti obezitě

V první polovině září tohoto roku proběhl na řadě základních a středních škol výukový program s názvem „Tancem proti obezitě“, nad nímž MŠMT převzalo záštitu. Projekt je v souladu s cíli MŠMT a rovněž koresponduje se vzdělávacím oborem Výchova ke zdraví, v němž se děti učí zdravému životnímu stylu.

Žáci a studenti byli v průběhu programu seznamováni s taneční choreografií, poznávali různé taneční styly a především se učili správným pohybovým a stravovacím návykům.

Počet obézních lidí v ČR stále narůstá a tímto neduhem trpí díky nevyvážené a nezdravé stravě spolu s minimem pohybu převážně děti ve věku od 8 do 18 let. Prevence se proto stává stále důležitější.

Ministr Ondřej Liška dne 24. června 2008 předal ceny dětským uprchlíkům za školní úspěchy

Světový den uprchlíků na MŠMT

MŠMT ve spolupráci s pražskou pobočkou Komisariátu OSN pro uprchlíky uspořádalo u příležitosti Světového dne uprchlíků oslavu pro patnáct dětí žadatelů o mezinárodní ochranu i těch, kteří již azyl získali. Patnáct dětí ve věku od sedmi do sedmnácti let bylo oceněno za vynikající výsledky v uplynulém školním roce.

Děti z Afghánistánu, Angoly, Běloruska, Iráku, Nepálu, Nigérie a dalších zemí nominovaly nevládní organizace, školy, jež děti navštěvují, i Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra. Všechny děti velmi rychle zvládají češtinu a i v ostatních předmětech dosahují výborných výsledků. Mnohé z nich přitom stále žijí v uprchlických střediscích.

PŘEDSTAVUJEME...

VZNIK NOVÉ INSTITUCE SLOUČENÍM VÚP A NIDV

MŠMT plánuje v nejbližší době sloučit dvě své organizace – Výzkumný ústav pedagogický a Národní institut pro další vzdělávání. Zeptali jsme se vrchního ředitele kabinetu ministra Romana Hvězdy.

Vrchní ředitel kabinetu ministra Roman Hvězda

Proč k této změně dochází?
Jednotlivé organizace si MŠMT zřídilo jako odborné zázemí pro svoji vzdělávací politiku, jako určitý servis pro svá koncepční i jednotlivá běžná rozhodnutí. Tyto role dnes plní každá organizace samostatně pro oblast, ke které je zřízena. Zvažovali jsme všechny možnosti, jak v současném systému přímo řízených organizací zajistit větší efektivitu činností, odstranění duplicitních činností a zvýšení provázanosti těch činností, které k sobě logicky patří. Výsledkem je záměr sloučení VÚP a NIDV. Jedna z nich je zaměřena především na tvorbu kurikula a metodiky, druhá na podporu učitelů a škol. Jsme přesvědčeni, že spojení těchto dvou hlavních oblastí do výkonu činnosti jediné organizace má svoji logiku a přinese významné výhody při realizaci a podpoře kurikulární reformy.

Můžete uvést konkrétní příklady?
Konkrétním příkladem může být vytváření regionálních konzultačních center pro podporu kurikulární reformy. V těchto centrech bude možné využít současnou strukturu regionálních pracovišť NIDV a současně expertní zázemí VÚP, který odborně garantuje metodickou pomoc. V oblasti DVPP bude spojení sil obou současných ústavů také jistě přínosem. Změna přinese také možnosti nového stanovení priorit, lepšího propojení jednotlivých systémových projektů ESF a vytvoření nových pracovních týmů. Samozřejmě předpokládáme i určité celkové zeštíhlení organizace, což uvolní zdroje pro plnění nových úkolů.

Kde bude nová instituce sídlit?
Jedním z důvodů, proč se právě v této době sloučení jeví jako výhodné, je současná možnost přestěhování obou organizací do budovy v Jankovcově ulici v Praze 7. Tuto budovu získalo MŠMT v letošním roce a po potřebných vnitřních úpravách v ní bude sídlit také část Centra pro zjišťování výsledků vzdělávání.

A kdy přesně by mělo ke změně dojít?
K tomu, abychom mohli organizace sloučit, potřebujeme novelu školského zákona, která je projednávána v Parlamentu. V ideálním případě bude novela schválena tak, aby ke sloučení mohlo dojít k 1. 1. 2009.

Je již znám název nové instituce?
Zatím ještě není diskuze o názvu zcela uzavřena, ale jako nejslibnější se jeví „Národní pedagogický institut".

PŘEDSTAVUJEME PUBLIKACE

Příklady dobré praxe pro gymnázia

Publikace je jedním z výstupů projektu Pilot G/GP a nabízí inspirativní nápady pilotních i nepilotních škol. Učitelé tu najdou zajímavé náměty, které lze využít při plánování výuky i ŠVP. V části věnované klíčovým kompetencím jsou učitelům nabízeny příklady nástrojů, pomocí nichž lze ve škole provádět hodnocení klíčových kompetencí žáků. Poslední část věnovaná evaluaci se zaměřuje na jednotlivé nástroje, které je možné využít při provádění vlastního hodnocení školy. Součástí publikace je i multimediální DVD, které obsahuje všechny texty v elektronické podobě, řadu příloh a 7 metodických filmů.
Příručka byla rozeslána na všechna gymnázia v ČR v září 2008.

Pohádkové vzdělávání

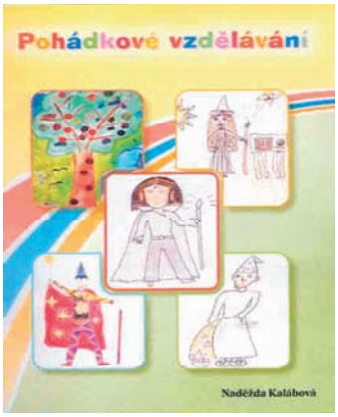

Pokud vás zajímá, jak děti zaujmout, pobavit a současně jim zprostředkovat formou hry spoustu vědomostí a dovedností, pak je to kniha pro vás určitě vhodná. Nabízí nejpestřejší dětské hry motivované pohádkami a příběhy, které rozvíjejí dětskou fantazii, tvořivost, myšlení, předvídavost, pobízí k malování a soutěžení. Publikaci vydal Národní institut pro další vzdělávání (NIDM).
Objednat za 160 Kč si ji můžete na adrese http://www.nidm.cz/nase-publikace

Vybíráme střední školu – Praha, Středočeský kraj

Vybíráme střední školu – Praha, Středočeský kraj je nové vydání publikace pro školní rok 2009–10, která vychází k začátku školního roku. Určena je zejména rodičům, učitelům a absolventům základních škol. Potřebujete se zorientovat v nabídce středních škol? Publikace vám může pomoci.
Objednat si ji můžete v nakladatelství Tauris nebo zakoupit přímo v Zákaznickém informačním centru ÚIV (Ústav pro informace ve vzdělávání, Senovážné náměstí 26, Praha 1).

Co umí čeští žáci – Výzkum PISA

Publikace vhodnou formou presentuje projekt PISA, popisuje jeho průběh, kdo se ho účastní, co testuje a jak dopadli naši žáci v minulých letech v porovnání s ostatními zeměmi. Publikace je určena široké veřejnosti, a to především žákům a jejich rodičům. Součástí publikace jsou testy ze čtenářské, matematické a přírodovědné gramotnosti pro uvedenou cílovou skupinu, aby se tento projekt dostal do povědomí širší veřejnosti a evaluační systém získal u této cílové skupiny podporu. Součástí testů jsou i jejich výsledky a je uveřejněno procento úspěšnosti našich žáků jak z hlediska České republiky, tak z hlediska mezinárodního. Publikace je zveřejněna na webové adrese: http://www.uiv.cz/clanek/163/1517.

Nové webové stránky Čeština pro cizince

Nové webové stránky www.cestina-pro-cizince.cz (v anglické verzi www.check-your-czech.com) přinášejí informace ke zkoušce z češtiny pro cizince (na úrovni A1). Tato zkouška bude od 1. ledna 2009 podmínkou žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu na území České republiky. Na webových stránkách se zájemci dozvědí, jak se mohou na zkoušku připravit, jaká jsou její pravidla, kde je možné zkoušku složit. Své znalosti si mohou ověřit v tzv. Zkoušce nanečisto. Spuštěním stránek byl Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy pověřen Výzkumný ústav pedagogický v Praze.

Otevřený zpravodaj MŠMT | Evidenční číslo: MK ČR E 18171 | ISSN 1803-4004 | Vydává MŠMT v nakladatelství Tauris, ÚIV | Redakční rada MŠMT: ing. Kateřina Böhmová, Mgr. Helena Müllerová, Mgr. Ondřej Gabriel
Adresa redakce: odbor vnějších vztahů a komunikace MŠMT, Karmelitská 8, 118 12 Praha 1 | Email: helena.mullerova@msmt.cz | Tiskne: Tauris, ÚIV | Internetová podoba na: http://www.msmt.cz/ministerstvo/zpravodaj

PŘÍLOHA OTEVŘENÉHO
ZPRAVODAJE
3
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
29/9/2008

ZAHRADNÍ SETKÁNÍ VEDENÍ MŠMT SE ZAMĚSTNANCI U PŘÍLEŽITOSTI KONCE ŠKOLNÍHO ROKU